

Az előfizetés ára:
 egész évre 8 frt.
 fél évre 4 frt.
 negyed évre 2 frt.
 Kőrajzoknak és néptanítóknak:
 egész évre 6 frt., fél évre 3 frt.
 Előfizethető a kiadóhivatalban,
 Valentin Károly könyvkereskedésében,
 Traub B. és társánál,
 Böhm M. könyvkötőnél.

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A hirdetések ára:
Négy hasábos petitsor
 1-szer 6 kr.
 2-szer 5 kr.
 3-szor 4 kr.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
 Nyilvánterben egy sor . . . 10 kr.
 Hirdetéseket elfogadják a kiadóhivatal és Janovszki Király-utczában lévő hirdetések felvételi irodája.

Megjelen hetenkint kétszer:
 szerdán és szombaton.

Szerkesztőség: Király-utca 20. sz.
 Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
 Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly könyvkereskedésében, Traub B. és társánál, Böhm M. könyvkötőnél Király-utca

A választások után!

A városi képviselők választásának zaja is elhangzott már. Nyugalomra tért vissza a felizgatott kedélyhangulat épen úgy, mint a sürgés-forgás következtébeni külső zaj. Vannak, kiket az eredmény boszant, vannak kiket elkeserít, vannak kiket diühöngökké tesz, de mindezekkel mi nem sokat törődünk és vannak ismét kiket az eredmény teljesen kielégít — kik a jól végzett munkának édes gyönyörét élvezik és azok mi vagyunk. Hogy a városi képviselő választások a liberális pártra vonatkozólag oly fényes kimenetellel végződtek — az egy parányi részben legalább nekünk is érdemül számítható, mert kezdettől fogva céljaink egyikének egy tömör — a pécsi intelligenciához mért és fegyelmezett szabadelvű párt létesítését tekintettük s mint a jelenlegi városi képviselő választások eredménye tanúsítja, ezen cél bizonyos részben el van érve. El van érve annyiban, a mennyiben a város központjában, a döntő két kerületben a szabadelvű párt összes jelöltjei nagy elnyelő, nagy többséggel meg lettek választva. De ezen eredmény dacára elbizakodnunk nem szabad. Annyira nem, hogy

az országgyűlési választásokra vonatkozólag még éberebb figyelemmel kell lennünk mint eddig voltunk; mert annak nem szabad megtörténni, a mi a mostani választásoknál a II. és III. kerületekben megtörtént, hogy t. i. a szabadelvű pártiak a páttgyűlés által hozott határozatokon tulteszik magukat és önállóan járnak el, mintha a pártfegyelem reájuk nem is tartoznék. Pedig az, a ki a párt tagja, ugy morális kötelesség, mint politikai tisztességnél fogva a párt határozatait respectálni tartozik. Megengedjük mi, hogy a városi érdeket a polit. párt-érdekektől függetlenül kell megítélni és így nincs benne képtelenség, hogy különböző polit. pártbeliek a városi érdekekre nézve egy véleményűek lehetnek, de akkor azt a párt tudomására kell hozni. A párt életműködése nyilvános, a szabad discussio a pártélet egyik kiváló sajátsága. Tehát éljünk vele ott és akkor, a mikor szükségesnek találjuk.

Hogy a szabadelvű pártnak azon tagjai is, kik kijelölve nem voltak a városi képviselőségre aspiráltak — azon csak örülni lehet, mert az a közügyek iránti érdekeltség nagy mérvét bizonyítja. És az mindig jó jel valamely párt erkölcsi súlyára nézve,

ha a közügyek vezetésére több alkalmas és aspiráló tag felett rendelkezik. De legyen az aspiráló csakugyan alkalmas. Mert abból, hogy valaki jó iparos, jó fiskális, vagy ügyes kereskedő, vagy bármi más pályán jeles ember, még nem következik, hogy jó városi képviselő is lehet. A törvényhatósági élet mai időben a politikai, jogi és gazdasági ügyeknek oly complicált gépezetét képezi, hogy ember legyen a gáton, ki ezek között helyett mint activ erő megállhat. Mert hogy ott legyen és szavazzon, mint a gép, az bűn a közügy szent érdeke ellen. Azért az aspirálók mindegyike a lelkiismeretes önmegbírást tartozott volna mint első feltételt maga elé állítani. És azt több volt jelölt nem tette.

Azért örömmel constatáljuk, hogy a szabadelvű párt által felállított jelöltek elsőtől utolsóig megválasztva lettek.

De különösen jó jelnek vesszük ezt a közeledő országgyűlési választások tekintetéből. Ott már a széthuzás azon neme sem lesz többé, mely a városi választásoknál habár meg nem engedhető, de érthető volt. A liberális párt most Pécsen oly tömör egészet

A „Pécs“ tárczája.

Nevem napján.

(Betegségemben, 1883. márczius 19.)

Egykor, ha érkezek e nap,
 Nem kérdezők: boros-e vagy derült?
 Derengők voltak arczaink,
 Midőn a sziv, a lélek ugy örült!

Dalolt az ajk s a kézben is
 Föl-fölsillant baráti vig pohár . . .
 Be kár, hogy a vigság s vele
 Az ifjuság is oly hamar lejár!

Most bár ragyogjon oda künn,
 Egykedvű és komor e nap nekünk:
 Mi átsugárzá sziveink,
 A kedv világa elborult, letűnt . . .

S ismét ha eljövend, talán
 Sirom felett tavasz szele sóhajt,
 S ki e napon vigadt, örült,
 Emlékezetben fog csak élni majd. . . I.

K. I.

Különlegességeink.

III.

(sch.) Bocsnátot kell kérnem, hogy színházi dolgokkal foglalkozom, noha erre

privilegiumom, azaz szerkesztői megbízatásom nincsen; de minden félreértés kikerülése végett előre is kijelentem, hogy ez nem akar „szinikritika“ lenni, mert ha ilyenre gondolok, magamnak is borsózik bele a hátam, de máskülönb is szájalom tog el, ha az ilyen szinirovat vezetőjének zaklatott, sorvadózó lelkiületét képelem magam elé. — Örökké csak fachirozott zöldséget enni s hozzá márczot inni, hisz az idővel a legerősebb gyomru embert is tönkre teszi — pedig szini tudósítónak tudvalevőleg jó gyomrúnak kell lenni. Végig hallgatni minden előadást! Minden jó lélek dicséri az urat! Ehhez anynyi hazafiai áldozatkészség s fenkölt nemzeti megadás szükséges, mennyit — az éves bérlők kivételével — egy egész szintársulat gőzerővel sem tud produkálni — ha még anynyi sikamlós szövegű operetttel — nyakig tricóba öltöztetve s akárhány házasságtörési drámamintákkal fejleszti is a magyar erkölcsiséget, izlést s nemzeti szellemet.

Különb a színészet „nemzeti missiójához“ —nak aktiába is már beletűtött a baisses, mert hiába, a legsolidabb firma is vesz értékéből, ha igazgatójának működése insolid, szédelőg s eredeti portéka helyett csak surrogatumot árulgat. A felfogások csakugyan nagyon megváltoztak. Vannak ugyanis „hazafiak“ — még pedig 13 próbásak, kik mindenkit legalább is hazaárulónak neveznek,

ha a Tisza nevét csak egy véletlenül is ki mondja s egyuttal kalapját is földhöz nem vágja — ezeknek a nemzeti missióval mindig tele van a szájuk — de azért színházba még imádkozni sem mennek. Vannak aztán „hazafiak“, kik már Budapesten és Bécsben is jártak s így igényük, izlésük annyira csipkézett, flomított, hogy most már egy olyan pécsi társulatot idegrángatózás nélkül meghallgatni képtelenek. Vannak azonkívül „hazafiak“, kik támogatnák ugyan azt a „nemzeti missiót“, de földszintre menni derogál nekik, páholyt pedig véletlenül mindig akkor kérnek, a mikor már mind elfogyott s ez által diszuszultáva, leküzdik hazafiai áldozatkészségüket s szépen otthon maradnak. Vannak végre „hazafiak“, kik a színházat sem több sem kevesebbnak nem tartják, mint egyszerű mulatóhelynek — miattuk lehet magyar, nőmet, vagy tót — csak jó legyen, ha pedig nem jó, nem mennek, azzal argumentálván, hogy rossz színház semmiben sem képes „nemzeti missiót“ teljesíteni.

És ha az ember ez utóbbiak nézetét kissé fölületesen veszi, nagyon hajlandó pártjukhoz szegődni. A színházat azután azért pártolni, mert magyar s máskülönbön akár milyen inkarnatus rossz és parodia — az az idő bizony lelett, bár hogy hangoztassuk is az ellenkezőt; de ezzel még nincs elűtve az is, hogy a színház nem egyéb — mulla-

képez, mint eddig egyszer sem, oly egyenlő nagy számban nyilvánult többsége, a milyenben még eddig soha. Ugy, hogy minden jóstehetség nélkül mondhatjuk, hogy a közelebbi országgyűlési választásoknál lehetőség megkibuknia, ha csak ő maga ellen nem intéz — mint az már mások is megtörtént — egy jól kiszámított dőfést.

Hogy ellenben mennyire pusztul, — hogy a függetlenségi párt, annak fel-tünő jele azon tény is, hogy a párt két kiváló emberét saját pártja buktatta meg most és különösen az is, hogy a II. és III. kerületben a szabadelvű párt bizonyos töredékével jutott compromissum daczára sem voltak képesek egyetlenegy jelöltjüket sem kereszttül vinni.

Tehát csak ébren legyünk, csak tömörüljünk, mert a szétvonás daemona még nincs körünkől teljesen elűzve!

(F.)

A magyar aranyjárdék conversiójának befejezése.

I.

A magyar és osztrák államhitelek közötti paritás közel álló felállítására.

A magyar aranyjárdék conversiójának tökéletes befejezése, mint a "Correspondance de Pesth," írja, legközelebbi időben biztosnak tekinthető. A 6%-os aranyjárdék összes hátralékára nézve visszafizetés eszközöltetik, és pedig banktechnikai okok folytán 2 fizetési határidőben, míg ellenben a 6%-es aranyjárdék ca. 160 millió forintot tevő hátralékának beváltása végett kibocsátandó 4%-es aranyjárdék teljes összege, nyilvános aláírásra bocsátatik.

A conversio végcélja abban áll, hogy a magyar állam a most már rendezett pénzügyi viszonyainak megfelelőleg legfeljebb 5%-es kamatot nyújthat, a mi a 4%-es aranyjárdéknél 80%-es árfolyamnak felel meg.

Az operatív bevezetésénél fixirozott kibocsátási árfolyam mérvadó lesz a 4%-es aranyjárdék eladási árának átlagos értékére, vagyis a magyar államkincstár, illetve a magyar adózók javára eszközölnő megtakarításra nézve.

Az alábbi számok körvonalozzák a conversio következményeit összegyükben kiszámítva. Az átlagos szám a legközelebbi időben lesz megállapítható.

Eladási árfolyam	Tőkeösszeg 11%-os aranyjárdék kibocsátására Ft. aranyban	Évenkénti kamatszükséglet Ft. aranyban	Tényleges kamatozás	Évenkénti kamattakarítás Ft. aranyban
75%	533,333,300	21,333,332	5,33	3,665,668
76%	526,315,800	21,025,332	5,26	2,947,495
77%	519,480,600	20,779,224	5,19	3,220,776
78%	512,820,512	20,516,820	5,12	3,483,180
79%	509,329,200	20,253,168	5,06	3,746,832
80%	500,000,000	20,000,000	5%	4,000,000
81%	493,827,200	10,753,038	4,93	4,245,912

Az átlagos eladási árfolyam minden százaléka a magyar állam tökemegterheltségében 7,000,000 forintnyi, kamatterheljében 0,07%-nyi különbséget tesz ki, a mi egyenlő egy körülbelül 250.000 forintnyi évenkénti megtakarítással a magyar államkincstár, illetőleg a magyar adózók részére. Ezen számok, melyeknek semmiféle politikai színezetük nincsen, bizonyítják hogy mennyire fontos a hazaitőke közreműködése az egész operatio lehetőleg előnyös befejezésére nézve. A magyar nagy és kis tőkepénzesek ily általános részvétele, a takarékos év a pénzügyi téren is hazafias olaszok példája szerint eszközölve a finansziái haszon egy részét a belföldnek biztosítaná, holott ezelőtt az idegenek előitéletét az által előnyben részesítették, hogy magyar értékpapírokat csak akkor vásároltak, miután már a külföld rajtuk 20% a tőkenereséget húzott. Azon szokás, mely sokszor a pénzügyek fölött való gondolkodás lustaságán alapszik — hogy honi értékpapírok csak akkor vásároltának és respektáltaknak, ha azok a külföld értékbélyegével ellátva visszakerülnek, ismétlődött a földterhelmentesítő kötvényeknél a kincstári utalványoknál, a 6%-es aranyjárdéknél és más járdékfélekénél sőt maguknál a különböző földhitelezőleveleknél is.

Ama tájékozatlanságon és elenlenség szempontokon kívül, me-

lyek Magyarország politikai és pénzügyi viszonyainak bírálásánál külföldön hosszú ideig uralkodók voltak, még ezen nehezen leküzdhető szokás is egyesülve a még az absolutistikus korszakból öröklött előitélettel az állam ellen hozzájárultak ahhoz, hogy Magyarország kamatterhe évenként 6 millió forinttal szaporodott, és sok száz millió forintra rugó tökevesztés állott be.

Ezen körülmények együtt oda hatottak, hogy Magyarország és Ausztria államhitele között ca. 23%-nyi egészen jogosulatlan differentia jött létre, a melyből 9% még most is létezik, és hogy a magyar és olasz járdék árfolyama között Magyarország hátrányára ca. 9% különbség áll fenn.

E finansziái igazságtalanság létezett és még most is létezik, daczára az alább következő tényeknek, melyeket minden commentar nélkül állítunk szembe egymással.

Magyarország helyreállította a budget ordináriumát az egyensúlyt, Ausztriának 4,063,211 forint deficit szaporodása van az 1884-ik évre, valamint 40,763,674 forint összes deficitje, a miből ca. 11 millió forint a budget ordináriumnak deficitjére esik. Austria, mely már az 1816—1847-diki években 205 millió forint értékű állami aktívát egy aránylag csekély részt kivéve, áruba bocsátotta, csak hogy az ujjában kiépitett államvasutak által az államjavarok szaporítottak annyiban a mennyiben ezt újabb kölcsönök lehetővé tették. Magyarország aktívái ellenben felülmulják passzívait. Az 1881-ik év végén Magyarország aktívái 1259 millió forintot, passzívái 1225 milliót tettek ki. Az államjavarok, erdők, bányák valódi kereskedelmi értékének megbecsülése mellett az aktívák 153,400,600 forinttal mulják felül a passzívákat, mivel maguk a hivatalosan 103 millió forintra becsült állami erdők, francia szakértők által 215 millió forintra becsültettek, míg az állami javak és regalejog 63 millió forintot képviselnek. Olaszország ellenben, daczára annak, hogy fél milliárd értékű egyházi javakat confiscált 475,692,240L. = 4,756,912,400 forintra menő óriási adóssági terhével szemben aktíváinak csak igen jelentéktelen maradványát tartotta meg, mely főképen az utóbbi évtizedben épített vasutakban áll. Hogy a magyar állam az aktívái által megállapított csaknem hypothecaris biztosságon kívül az adózók gazdasági jólé-

töhlényél, noha eredményesen az marad a célja mindíg. Röviden körvonalozva: a színház nemzeti intézmény azon feladattal, nemzetiségünket, nyelvünket hirdetni, ápolni, terjeszteni, az irodalmi termékeknek életet adva, közkinccsá tenni, a közművelődést fejleszteni, az izlést s erkölcsi ítéletet finomítani s mindennek megfelelő szórakoztatni s nemesebb élvezetet nyújtani. Tehát egymást szépen kiegészítve, a közönség mulat a színész pedig terjeszti a „nemzeti missiót” — ha terjeszti, mi drastikusabb hasonlat szerint körülbelül annyit, mint mikor a borbélyinas rajtunk gyakorolja mesterségét. — Minden színház, illetve „társulat” főkélléke azért első sorban csakugyan az, hogy jó, tisztességes s élvezhető legyen; tartsa szem előtt Sz. Pált, ki akkor prédikált legszebben, ha csak egy ember hallgatta, ne toladokjanak soha a sugó felé, tiszteljék, becsüljék a közönséget, mert ez ép oly lényeges faktora a színháznak, mint maga a színész s végre ne koptassák azt a „nemzeti missiót” oly alkalmakkor is, a mikor a dolog piszkos anyagi oldala nagyon is kirívóan fölül uszik. sat.

De pardon, hisz színházunkról akartam írni, annak speciálitását bemutatni s a helyett most általános phrasiskobba úgy belehabarodtam, hogy már a kibuvót is alig tudom megtalálni. Visszatérek azért megint oda, a honnan kiindultam, a színházi tudósítók

szánandó existenciájára. Ha valamire, ugy ezekre ráillik „A molnár és szamara” című mese teljesen. Nem-e naiv kedély kell, már csak ahhoz is, feltételezni, hogy egy színigazgatót más is képes elérkeznyitni, mint folytonosan telt házak — természetesen felémet helyárrakkal! Ez körülbelül oly képzetlenség, mint feltelni színigazgatóról, hogy ne jajgasson, ne panaszkodjék, ne kérjen subventiót, még ha mindennap telt háza is van, vagy hogy valaha az eset is előfordulhatna, hogy igazgató jótékony célra oly előadást tűzzön ki, melyre már előre is biztos ne volna a — deficit; vagy, egy színész valaha csakugyan annyi gaget kapott volna, mint a mennyit az igazgató különböző célok s okokból hirdetni szokott, hogy valóban kap. Színigazgató kedvében járni tehát abszolút lehetetlenség. Hát aztán még a színész, a művészek, Thalia papjai és papnői! Mondják, olyan színész, vagy színésznő nincsen, ki arról ne volna meggyőződve, hogy ugy, a mint ő játszik, az a tőkelyi túhégye s hogy egy Rossi vagy Sarah Bernhad miért is volna különb nálánál. Ha már most a tudósító, ki hivatta van itélni eleveneket és holtakat, véleményével e kétségkívül erős önéreztetre valló felfogással ellenkezésbe jön, az isteni művészet részéről elkerülhetlenül azzal lesz apostrofálva: ez a számár azt hiszi, mindenhez ért, hanem jöjjön ide be s mu-

tassa meg mit tud, aztán majd mi kritikálunk; ha pedig uszik az árral s művészi alakításnak mond még oly hőst is, kinek mimikája inkább hascsikarásra enged következtetni, mint benső lelki felhaborodásra, vagy igézó, szívet s lelket emelőnek mond oly éneket is, mely egy fűrészgép hangjai s macskanyávogás közt váltakozik: oh akkor azt mondják róla, hogy igen derék, értelmes, szellemes ember. Innen van aztán az, hogy az előadások rendszeren sikerültek, korrektek, vagy ha az előadás rosznak is mondatik, legalább a színészek játsztak kitűnően. És mégis olykor ugy hasonlítanak egymáshoz a különböző lapok tudósításai, mint a szerelem tüze egy meleg bundához. Annak is egyszerű magyarázata van. Az egyik színésznő pl. kinyitja lyukat égető szeméit s véletlenül utjában van a tudósító, akkor mi sem természetesebb, minthogy ez az övéit behunyja — s mint kakas, fejből mondja el, mit nem látott, vagy az X. színész vesztett a tudósító kedvéért 10 partie tardlit, ki követelheti már most, hogy a szegény „Abbrandiert” még le is kapják.

No de most igazán áttérek tulajdonképeni tárgyamra, azaz bemutatni azt lámpafény nélkül, mit nálunk színháznak csúfolnak.

És mégis, mi türes-tagadás benne, Magyarországban ne is igen van város, melynek annyi oka volt volna büszkének lenni szin-

tét kifejező átlagos számottekinthetve is nagyobb garantiát nyújt az állam hitelezőinek, mint Olaszország, ennek kimutatása egy második cikket tárgyal fogja képezni, a mely épen úgy, mint a mostani, csakis a bizonyító erőre és a hivatalos számok meggyőző logikájára fog szorítkozni.

A magyar államhitelezés összehasonlítása más államok hitelével nem politikai pártkérdés. E téren összpontosultak az összes pártok intenciói és faradozásai az állam jólétéért való közös gondoskodásban. Az aritmetika és az egészséges gazdasági egoizmus kérdése ez, mely mindazokra néve nélkülözhetlen és kötelező, kik az állandó állami érdekekkel paralel futó magánérdekeket nem tévesztik egészen szem elől. Ezen egoizmus, mely Franciaországban, Olaszországban és Németországban a pénzügyi téren való hazafiasság színvonalára emelkedett, végre is az egyedüli egyensúly a azon beteges és veszélyes tendenciának, mely szerint a saját viszonyok az idegenekkel szemben „a tout prix” lealacsonyítottak és daczára annak, naiv módon elvárni, hogy a saját közreműködésünk nélkül csupán külföld által jöjjön létre a magyar államhitelezés, elterjedt inkorrekt nézetek helyreigazítása, a mi a magyar járadék árfolyamában kifejezésre jut. Az előbbi és a mostani évek árfolyamainak összehasonlítása érdekes de drága tanúságot rejt, a mit Magyarország a külföldnek készpénzzel fizetett ki.

A 4%-es osztrák aranyjáradék londoni árfolyama szerint, mely 1881-ben januárban 75% volt, a magyar aranyjáradék 112 1/2%-en kellett volna állania, 1881-ben tehát e két állampapír közül az osztrák 4%-es aranyjáradék kamattjévédelme 533%, a magyar 6%-es aranyjáradéké 654%, volt. Az 1881-ik év Januárjában tehát a differencia Magyarország hátrányára az árfolyamban 20 1/2%, a tényleges kamattjévédelemben 120%-ot tett ki. Ma a 4%-es magyar aranyjáradék árfolyama 2%-tel magasabbban áll, mint az osztrák 4%-es aranyjáradéké volt 1881-ben.

A magyar, osztrák és olasz járadék mostani árfolyamának és kamattjévédelmének összehasonlítása szintén Magyarország hátrányára a következő eredményt adja.

	Pesti és bécsi árfolyam	Párisi berlini stb. árfolyam %	Kamatjévedelem.
Magyar 4%-es aranyjáradék	91-50 papír.	77%	5,20%
Osztrák 4%-es aranyjáradék	102 papír.	86%	4,65%
Olasz 5%-es aranyjáradék (13-2% adólevonás után = 4-33%)		árfolyam 94 1/2% 4%-es értékpapírban átszámítva 86-83	4,60%
Osztrák 5%-es papírjáradék	95-50		5,23
Magyar 5%-es papírjáradék	88-50		5,64

A magyar 4%-es aranyjáradék e szerint 9%-tel alacsonyabban értékesítettetik, mint az osztrák 4%-es, 0,45%-el magasabban kamatosítható, mint az osztrák, továbbá 9,83%-tel alacsonyabban van jegyezve, mint az olasz járadék, Magyarország tehát 0,67%-tel több kamatot fizet, mint Olaszország. Ezen 0,67%-nyi különbség, melyvel Magyarországnak több kamatot kell fizetnie, mint Olaszországnak, magánál a magyar renteadósságnál, mely ca. 500 millió forintot tesz ki, már azt jelenti, hogy Magyarországnak egyenlő adóssági összegtől 3,350,900 forinttal többet kell fizetnie, mint Olaszországnak.

A magyar és osztrák 5%-es papírjáradék árfolyama közti különbség 7%-ot tesz ki a kamattjévedelemnél 941%-ot Magyarország hátrányára.

Hogy az osztrák-magyar monarchia két állama hitelének megbírálásánál mutatkozó differentia oly financiai abszurdum, mely a legközelebbi időben megszüntetendő lesz, mutatja azon körülmény is, hogy a papírjáradéknál a differentia 2%-el kevesebbre rug, mint az aranyjáradéknál.

A papírjáradékot épen a belföldön keresik jobban. De ez végre is csak azt jelenti, hogy nincsen Magyarország, vagy nem ismerik a hitel megbeszélésénél mutatkozó e különbség valódi okait vagy nem törődnek vele. A legközelebbi időben mindenesetre létre fog jönni a magyar papír és aranyjáradék árfolyamai között fennálló különbség kiegyenlítése is.

Hála és köszönetnyilvánítás.

Önző és érdekhajhász korunkban, midőn majd mindenki csak saját kedves énjéről gondoskodik, helyén valónak találtam, az önzetlen

nagylelkűség és áldozatkész barátság egy szép példáját nyilvánosság elé hozni.

Főt. Kóbor Jakab n.-üröghi plebános azon férfit, a ki alólirottinak, csak hogy őt végre valahára plebániához segítse és előmenetelét meg ne akadályozza, már két ízben azon szép áldozatot hozta, hogy ellenében ugyan egy plebániára nem folyamodott, noha mindkét esetben nem csak jogos és alapos igényei, de biztos kilátásai is voltak a megvalósztatására.

Igy tett most másodizben a bicsérdi plebánia betöltésénél, melyre nemcsak, hogy neki volt legtöbb érdeme és kilátása, de sőt kétféle alatt fel is volt rá szólítva, hogy folyamodjék, és a mint a consequentia mutatja, szentül meg is kapja.

De minthogy alólirottól, ki ez ügyben bizalmatlan interpellált, azon nyilatkozatot nyerte, miszerint azon esetben, ha ő nem folyamodik, nevezett plebániát valószínűleg sikerülend megnyernem, nagylelkűen nem is folyamodott. Ezen szép tett érdemét és áldozat nagyságát csak az tudja kellőleg méltányolni, ki mint alólirott ismeri a n.-üröghi plebánia viszonyait, mint a mely egyike nemcsak a leggyengébb, hanem egyszerűsmdn a legtrühebb plebániáknak is. Lévéna a „Visitaban” nagy bölcsen a többi közt megírva: parochus ad filiales propria comoditate ibit, vagyis: a n.-üröghi plebános a patacsi és üröghi filiálisokba gyónatni és temetni, — télen úgy mint nyáron, jó és rossz időben, saját alkalmatosságán (értsd az apostolok lovain) mehet!

Ha továbbá még ehhez hozzá vesszük, miszerint a nevezett tisztelt plebános beteges ember, kire élte végnapjában bizony rá férne egy kis kényelem és könnyűség; Bicsérd pedig oly első rangú plebánia, melyet nemcsak hogy sokkal könnyebb adminisztrálni, de a hol esetleg egy káplán ellátására is bőven kijut, sőt egyéb kényelem, közlekedési eszközök megszerzése is lehető: úgy tettét valódi herocius önfeláldozásnak kell declarálnom.

És ha még nagylelkű áldozata használt volna, (azaz hogy valakinek nagyon is használna volt.) akkor legalább, meg lenne azon vigasztaló öntudata, hogy nagylelkű lemondása által egy sors üldözött paptársának jövőjét biztosította, és úgy őt mint öreg szüleit és kiterjedt rokonságát maga iránt halála kötelezte. De így áldozata is kárba veszett, s neki is holtig kell nyomorognia.

Ez azonban természetesen az én iránta érzett végtelen hálám és lekötöttségemet csak növeli. E háláérzetnek kívánok ezennel

házára, mint Pécsnek — ezelőtt 40 évvel; országban egyik első s mindenesetre egyik legszebb színház volt s ámbátor a dilettans szín- és operaelőadások kivételével nem is hangzott el benne magyar szó, városunk e színház építésével mégis azt manifestálta, hogy a szín- és zeneművészet iránt tud lelkesülni; de tudták azt is, hogy a mi akkor a viszonyok szerint a németnek épül, annak egykor fiaik, a magyarok fogják használni. Ugy is volt, mert a megnyitás után már néhány évre magyar színtársulat foglalta el a házat s azóta is több-kevesebb szerencsével küzdődött német testvérével, míg végre — hála Istennek, végképp kiszorította. — De a mi 40 évvel ezelőtt jó is, szép is, kielégítő is volt, az ma már nem az; Pécs megszünt az a kis német provinciaváros lenni, a mi volt, igényei fokozódtak, a város magyarosodása következtében a színházi közönség meg van kettőzve s aztán ma már tűzveszélyesek is a színházak, nem úgy, mint 40 évvel ezelőtt, a mikor az építkezésnél az ilyen csekélységre még rá se hederítettek, mi nálunk különben feltűnően észrevehető. Minek azonban a sok szószaporítás — fogják mondani a t. olvasók — hisz ugy is tudjuk, de mindjárt; csakhogy mondva ez sokkal könnyebben van, mint megépítve. Ez igaz; de ha soha sem barátkozunk meg e gondo-

lattal, ha a városi közgyűlésen sohasem nyujtanak be e tárgyban interpellációt, ha a városi költségvetésben sohasem vesznek föl az építkezési alap megteremtésére bizonyos összeget, ha a szini bizottságot csak azért választjuk meg, hogy az igazgatónak a helyi árak fölemelésére adja meg az engedélyt, de ily alap létesítéséről s évről-évre való szaporításáról ne gondoskodják, ha az igazgatónak — noha még oly briliáns saionja is van, a színházat mégis mindig ingyen adjuk, viszont pedig nem azt követeljük, hogy a színházi alap javára évenként legalább két előadást rendezzen: akkor új színházra e században már aligha van kilátásunk, ha csak nem a patkányok s egyéb férgek lassu, de biztos pusztításának első áldozatul, vagy éri a közös sors s a lángoknak lesz martaléka, mitől azonban a jóságos Isten óvjon meg. Ha ez utóbbi esetre gondolok, mindig elmegy az étvágyam minden színezés és színészről, mert e szerencsétlenség sehol a világon nem volna oly végzetes kimenetű, mint épen nálunk, hol a belső berendezés s divó ázsiai állapotok egészen arra szolgálnak, hogy egy lélek se tudjon menekülni. Mert a ki azt hiszi, hogy egy helyiségből, melyben olykor kétszer annyit ember helyeznek el, mint a mennyi tisztességgel elfér, hol az ülőhelyekhez vezető utakat az álló-közönség foglalja el, hogy befelé sem lehet rajtok keresztülhatolni, s mégis

azt hiszi, hogy veszedelem idején menekülni lehet: az még nem látott közönséget hálafélelemben! S ez a speciális állapot csakis a mi színházunkban van meg, eltűrik jószívűségből, csakhogy az igazgatónak minél több jövedelme legyen; de mily iszonyu következményei lehetnek e rosszal alkalmazott jószívűségnek, hogy ezáltal egész városunk tönkre mehetne, azzal senki sem gondol, ezt bízzák a jó Istenre s arra a hat szál túzóltóra, kik rendesen mindennel törődnek, csak azzal nem, mivel kellene. Egy vigasztal s ez az, hogy a rendőrség mindig hűségese jelen van —

Vannak azonban színházunkban még egyéb különlegességek is. Ilyen első sorban a világitás. Én elhiszem, hogy vannak bizonyos körülmények, a mikor a főlhomály ép oly kellemes, mint kívánatos; azt is hiszem, hogy a jelen világitás sötétsége az igazgató számláján nagyon is világosan van argumentálva; de ezzel még mindig nincs igazolva az, hogy az egyuttal tisztességes dolog is, egy egész színházi nézőtér rongyos néhány gázlámpával megvilágítani akarni s feltenni a közönségről, hogy ez megelégszik, ha csak úgy tapogatózva eltalál helyére, azontul pedig csak a színpad művészi skulptúráiban gyönyörködik, egymásra pedig nem is kíváncsi. Megérem még, hogy valaki lámpással jön el a színházba s úgy látogat el egyik-másik ismerősének felkeresésére.

a nyilvánosság előtt kifejezést adni főt. K o b o r Jakab úr, n.-üröghi plebános irányában. Ő husz évi káptalanságomat saját áldozata árán megjutalmazni kívánta; a siker elmaradt, de mégis határozott nyereséghez juttatott, mert benne egy nemes lélekkel többet nyílt alkalmam megismerhetni s ez rem nézve, jelen elhagyott állapotomban boldogító tudat. Fogadjá ismételen mély köszönetemet.

Bicsérd március 15-én,

Fekete Sándor,
káplán, ideiglenes pleb. helyettes.

A baranyamegyei gazdasági egyesület évi jelentése.

(Vége.)

Hogy az egyesületi tagoknak minél nagyobb előnyt biztosíthassunk, több biztosító intézettel léptünk összekötetésbe, hogy melyik volna a lehető legjutányosabb föltételek mellett h. jlandó az egyesületi tagok vagyonát tűz- és jégkár ellen biztosítani. Az egyesület igazgatóválasztmányja az első magyar általános biztosító intézetet és annak ajánlatát tartotta a legelfogadhatóbbnak, melynek értelmében a tagok épületeik biztosításánál oly előnyökben részesülnek, hogy már az itt megtakarított összeg többszörösen felülmúlja a tagsági díjat.

A lefolyt években többször sürgette a magas kormánynál, hogy megyei kendertermelésünk emelése miatt megyénknek azon részén, melyet ormánságnak nevezünk, egy minta áztatót létesíteni segítsen. Hogy mennyire voltak ebbéli kívánalmaink jogosak, kitűnik azon adatokból, a melyeket a szentlőrinczi és siklósi járásek 33 községéből szereztünk be. E 33 község termel átlag évenként 972 holdon 2714 mm. kenderet és 517 holdon 725 mm. lenet. A miből látható, hogy csupán e kicsiny vidéken a kender és len évi hozománya a 100 ezer forintot jóval fölül haladja. Bár egyesületünk óhajtott ter- vént mindezeideig nem valósíthatta, de azért minden reményét nem adja föl, hogy azt a legközelebbi jövőben elérjék. Egyttal nem hagyhatom szó nélkül azon körülményt sem, melynél fogva a megye felhívandó volna, hogy a belvizek szabályozásánál és levezetésénél a községi áztatók figyelmét el ne kerüljék.

Midőn ezekben a mult évi működésünket röviden vázoltam volna, engedje meg a tek. közgyűlés, hogy a lefolyt 6 évi ciklus főbb mozzanatait röviden áttekinthessem.

A lefolyt 6 évi ciklus 1878. évben alakult meg 432 taggal. És pedig volt 28 ala-

pitó, 101 rendes tag évi 5 frttal és 304 évi 1 frttal. A tagok száma a lefolyt 6 év alatt szaporodott és pedig az alapított 6-al, rendes tagok 13-al, éves tagok 25-el.

A földmivelés előmozdítására tartott 1880. évben egy zántás versenyt és gépkiallítás, amelyre több mint 1100 frtot áldozott. A legutóbbi 3 év alatt évenként tartott szarvasmarha szemlélt, mely alkalmakkor 1180 frtot osztott ki részint készpénzben, részint gazdasági eszközökben. Közbenjárására a mezőhegyesi magyarfajta szarvasmarha gulyából 6 drb. apaállat került az egyes községek birtokba. Azonkívül nyert több község a megye területén bevásárolt tenyészbikát. A tirolai vizár által sújtott vidékről iparkodunk tenyészállatokat beszerezni, de azok ára oly magas volt, hogy azt népünk haszonnal meg nem vehette. 1882-ben 10 földmivest küldött az egyesület saját költségén a budapesti tenyészállat vásár megtekintésére. Ugyanezen évben 10 néptanító küldetett föl borászati tanfolyamra a megye területéről a budai szőlő iskolába.

E hat év alatt a jelesebb magvakból 628-an részeltettek. A gyümölcsfanemesítésre az egyesület közvetítette folytán 480 frt osztott ki a faiskolakezelők között. De a gazdaság többi ága sem maradt az egyesület mostoha gyermeke. Egy a méhtenyésztés emelésére méhészeti vándortanítót eszközölt, azonkívül 5 drb Göndöcs-féle méhkast nyertünk a ministeriumtól.

Részt vett az egyesület több kiállításon is. Így 1878-ban a győri gyapju-kiállításon, 1879-ben a székesfehérvári országos kiállításon és 1881-ben a „Pécs-baranyai kertészeti egyesület” helyi kiállításán, ahol mindenütt jó hírnevet szereztünk az egyesületnek és a megyének.

Igy iparkodott az egyesület azon összeget, melyet az egyesületi tagok tagdíjban fizettek, ismét saját tagjai közé visszajuttatni.

Ezzel az egyesület 6 évi működését röviden jelezve, áttérek az egyesület pénztári állapotára.

Az egyesületnek m. é. bevétele volt frt. 1646. —

„ „ „ „ kiadása „ „ 1515. 43

marad — — 129. 57

Ehhez hozzáadva a megtakarított alapotkék és megtakarított összegből eredő „ 3814. 10

Van összesen — — „ 3943. 67

Szabad legyen itt megjegyezmem, miszerint Mergenthaler Károly és ifj. Schmidt Ferenc az egyesület első alakulásakor iratkoztak alapító tagoknak, de mindez ideig egy krajczárnyi tagdíjat sem fizettek, sőt lakóhe-

lyük sem tudatik, miért is őket az egyesület alapító tagjai sorából töröltetni kérem.

Ezek után a számvizsgáló bizottság jelentése alapján kérem a pénztárnoknak — föntartva a föntartandókat — a szokásos fölmentvényt megadni.

Midőn az egyesület szellemi működésének és anyagi állapotának hű képét iparkodtam adni, tisztázrissim nevében megköszönöm a belénk helyezett bizalmat és az eddig vitselt tisztségről ezennel tisztelettel lemondunk.

Pécsen, 1884. február hó 10-én.

Perczel Miklós s. k.

egyesületi elnök.

Színház és művészet.

A színisa non végefelé közeledik s mint rendezes, ugy most is bizonyos közöny kezd érvényesülni; mert végre is, mi sem természetesebb, minthogy a nézőtőre is mindinkább lazább legyen az érdeklődés, látván, hogy a színpadon hiányzik a nemesebb ambíció, a kifogástalan összeműködésre való törekvés s hogy az összetartozóság éltető szelleme kezdi hatalmát veszteni. Bizony, társulatunk összetartozósága már csak ideig-óráig tart, a hányan vannak, anyai felé szélednek s alig kettő-három tér vissza Pécsre s ezek közt — fájdalom, a közönség kedvence, D a n c z Nina asszony nincsen.

Az utóbbi hét műsora többnyire ócskaságokból állott. Mint számba veendő zenei előadásokat felemlíthetjük a „Kék szakállu herceg”-et, valóban élteljes, pezsgó előadás; Hopp kellemes zenéjű „Fauszt”-ját, mi Ércy jutalmára egészen telt ház előtt ment s a „Koldus diák” nyolczadszori előadását zsúfolt ház előtt. — „Fauszt” előadását illetőleg kifogásolnunk kell azt az anomáliát, hogy énekarpartikat nem énekesnőkkel töltenek be, miáltal minden hatás tönkre silányul. — A jutalmazott szép babérkoszorúval lett kiüntetve.

Volt különben pénteken újdonság is, Audran 3 felvonásos operettje, „Olivette lakodalmá.” A sujet ép oly szaraz, unalmas, mint ő milyen szellem- s élezműküli fércelem s ennek megfelelő nehézkes, kolorit s dallamnélküli a zene is; alig találni egy passust, mely kellemesen érintene, alig egy dallamot, mely fülbe mászó volna. Nem csoda tehát, ha a darab — a szereplők minden ügyekezete s az igazgató minden reklamja daczára is, a szó szoros értelmében megbu-

Aztán a tisztaság! Nem tudom ugyan, szokták-e a színházat valaha ki is seperni, s az ülőhelyeket letörölni, de ha igen, akkor seprükre s törölő rongyokra aligha megye el sok pénz; mert ha egy valami nagyon érzékeny jelenet után az álló-közönség fiatalabb generációjából kitör a lelkesedés s ennek kézzel, de különösen lábbal ad kifejezést, oly művészi — ámbár penészszagu — porfelleg emelkedik az egész nézőtér fölé, hogy még az az egy pár gázláng is csak egy pislog keresztül, mint a rimócezi nyul. Hogy a padl. zat nem igen lesz felmosva és seprés által tulságosan koptatva, a mellett még a balhák tulságos elszaporodása és egész babszem nagyságig való kifejlése is tanuskodik, mert ez végre is csak ott lehetséges, hol nyugod. n élhetnek egymásnak. Igaz, ez ép oly gyengéd, mint értelmes állatkák egész jogsan tartózkodnak a színházban, hisz ők is a művészvilághoz tartoznak s hogy mily bravourral oldják meg művészi feladatukat, arról csak a mult napokban volt alkalmunk meggyőződést szerethetni. Biztos tudomásom szerint a balha- színház igazgatója újabb szerződötetési szándékból el is látogatott a „Tilla hadnagy” előadásába, melynek művészi összhangzata felette nagy hatással volt az ideges ugróművészekre — s látogatása nem is maradt eredmény nélkül, sőt mondhatom, oly fogást tett, miről a legnagyobb

elismerésel nyilatkozott, mert a faj nemesak hogy kifejtettebb, hanem a szemek is kell mesebb, mert színe sötétvörös; igazi művész-vér. Felemlítenem kellett volna még színhá- zunk egyéb állandó többblábu lakóit is, melyek szintén nem bírnak kevesebb művészi tulaj- donokkal s ép annyi malitiával, mint a fen- tebbiek; de több fontos oknál fogva erről le kell mondanom.

Most végül csak még a zenéről kívánok néhány szóval megemlékezni s aztán üres tárczámot lezárom. Vidéki színházat zene nél- küli képzelnem sem tudok magamnak s a leg- utolsó falhelyen is, ha nincs zenekar, segí- tenek magukon, mint pl. a mi korcsolyázó egyesületünk, s katonai zenekar helyett „verklit” állítanak föl. Bécsben, Budapesten megjárja, hogy nincs entreact-zene, de nálunk az ilyen állapot elviselhetetlenné válnék. S mégis, olykor olyan pontyokra ez a zene, hogy az ember majd jobb szeretné, ha nem volna. Alig van a pécében változatosság, egy-két banális polka, közte ezerszer egy gavotte a la Louis quatorze, mi mellett az egyik kalendariumot, a másik pedig a „Polit. Volks- blatt”-ot olvassa s öt perc alatt az egész le van darálva, a lámpák lesrűfova s kezdődik a kivándorlás — a folyosókra, még a szomszédba is. Felvonás után aztán megint kezdődik Gänsemarschban a bevonulás s is- méltődik az előbbi heczoz, minden tekintet

nélkül arra, vajjon hosszak vagy rövidke-e a felvonások. Ha nem játszák a magyar történelmi darabban a „Höher Péter”-t es „Rothe Hosen-Walzer”-t, már örülnünk kell. A zene karmestere ilyenkor mindig csak távol- létével tündökök, ezzel mintegy arra kívánván utalni, hogy oly zenész mint ő, csak philhar- moniai hangversenyben jelenik meg. Én ugyan minden önértzetet nagyon tudok méltányolni, de mégis ugy tudom, hogy épen a színház képezi a zeneegylet jövedelmeinek legnagyobb posztóját s így tán kissé több figyelmet is érdemelne a színház s a színházat látogató közönség. — Valjon ugyan még szavam a színi műsor összeállítására s be nem tartásra, a kiállítás s sceniozálás, a bérlet, a helyárák, a színházi butorok, a fűtés, a tetszés és nem tetszés nyilatkozatok, a kalaplevétel sat. sat. kicsinységekhez, de terünk már nem engedsi s azért minderről talán más alkalommal, komolyabb hangon s modorban.

Addig is ajánlom speciális színházi viz- szonyainkat továbbra is az évek óta oly buz- gón működő színi-bizottság kiváló figyelmébe.

kott és soha sem is fogja kifizetni azt a fáradságot, mibe ennek betanulása került. — Közönség csak nagyon kevés jelent meg, mi premiérenél szokatlan valami; azt mondják különben, hogy a közönség az új operette értékét már előre is nem sokra becsülte, miután azt az igazgató fölemelt helyárak nélkül adatta.

*

Vendégei is voltak színházunknak. Két estén át produkálták magukat az ugynevezett „Spanyol diákok,” számszerint öten. — Azt mondják, hogy a mi szinzigazgatónk nem barátja a tulzások s vásári reklamnak; pedig ha valaki vette magának a fáradságot s elolvasta a szinlap dícséretét s magasztalását, melylyel e spanyol „mindig utazó diákokat” bemutatta — aligha rosszul nem lett. Bizony jó nagy dózis arcátlanúság kívántatik ahhoz, hogy valaki „ilyen szemmel” világgá merjen menni s hangversenyzeint oly zenével, mit még korcsmány is kelletlenül hallgatna meg az ember. Egy dilettans hegedűs, két mandolin s egy gitár — ez azon rendkívüli csodazene, mivel Spanyolországban — meglehet hódíthatnak, de nálunk nem. A ki valaha hallotta a mi borbélyaink hangszerének — a tambura varázs hangjait, ha 4—5 játszik a la vukováriak, az könnyen alkot magának fogalmat e spanyol állítólagos „egyetemkerülők” művészetéről. Fellépések különben biztos, némi elegánsabb, külsejök csinos, magyereő, mit festői öltözékek is emel — de zenéjük unalmas. Énekeltek valami spanyol dalt is — bár hangjuk nincsen, de ezt is kifejezés-telenül s hogy az élvezetből mi sem hiányozzék, az egyik még ugrált is a castagnette kelepelése mellett — mint akár egy vén medve. A közönség egy része azonban mindennek daczára zajosan megtapsolta őket.

*

Kiss György szobrász, megyénk jeles fia a napokban fejezte be ama szobor-csoportozatot, mely a budapesti üllői uti új városi kórház homlokzatát fogja díszíteni. — A csoportozat öt alakból áll, miből a főalak Krisztus — midőn betegeket gyógyít. A főalak magassága 10 láb. Kik e szopor-csoportozatot látták, remeknek mondják.

*

Holnap csütörtökön lesz Arányiné Vilma asszony jutalomestélye, mely alkalommal szünetre kerül a „Bébe, vagy a hold változásai” jeles vígjáték. Arányiné asszony már most második éve tagja színházunknak s ez idő alatt szerény fellépésével s mindig komoly tanulmányi tanúsítói szereplésével a közönség elismerését méltán kivívta magának. Ajánljuk őt e jutalomestélyén is a közönség kiváló figyelmébe.

H i r e k.

Mai számunkból az iparosok által a képviselőházhoz intézett kérvény folytatólagos közlése, térhiány miatt jövő számunkra marad.

Kinevezések. Ő Felsége a király Závody Albin budapesti ügyvédet a pécsi kir. ügyészséghez alügyészsé; az igazságügyi m. kir. minister dr. Ballus Zsigmond pécsi kir. törvényszéki joggyakornokot ugyanoda, Gallowich Arthur pécsi járásbírói joggyakornokot pedig a dardai kir. járásbíróshoz aljegyzővé nevezte ki.

A választások, melyek városunk lakóit napok óta izgalomban tartották, vasárnap mind az öt kerületben megejtették. A szavazás reggel nyolcz órakor kezdődött s a III. kerületben éjféltől 1/2 óráig tartott. Megválasztották az első kerületben: Horváth Kócsk György 98 sz., Kisasszony József 87 sz., Cziriák Ignác 79 sz., Tamássy Ferenc 60 sz. és Horváth Antal tanító 56 szavazattal, (ezután legtöbb szavazatot — 55-öt — Radócsai M. nyert); a II-ik kerületben Weiller N. János 252, Dischka Győző 240, Hoffmann Károly 236, Littke József 233, Bedő Imre 231 szóval, (e kerületben azután a legtöbb szavazatot — 104 — Meisner Imrére esett); ugyan e kerületben a szaporított he-

lyekre megválasztották: Daempf Károly 215, Dr. Bors Emil 207, Stern Károly 175 és Pintér József 156 szóval; a III. kerületben a rendes helyekre megválasztották: Aidingler János 327, Dr. Kohárics Károly 325, Steindl József 324, Littke Ferenc 322, Bodó István 320, Krasznay Mihály 303, (ezután legtöbb szavazatot — 63-at — Sillay József nyert); a szaporított helyekre: Bánflay Simon 326, Mendlik Ágost 312, Beck Márton 211, Praindl Mihály 206, Dr. Daempf Sándor 164 szavazattal, (ezután legtöbb szavazatot Blauhorn Lajos 117); a IV-ik kerületben Nagy Gadó József 137, Tiffenbacher Nándor 129, Rauss József 118 és Papp József 106 szavazattal (utána Gunderla 78 szavazattal); végre az V. kerületben megválasztották: Lill János 99, Herzeg István 98, Mathievics Imre 69, Járányi József 52 szavazattal, (utána Joszipovits 31 szóval).

Hvmn. Francis József dombovári tisztartó szép és kedves leányát Ionát eljegyezte Szmodics Béla magyar állam vaspályai tisztviselő.

Helyreigazítás. Mult számunk „Egy pap pályája” című cikkében Czikó mint az Apponyi család patronusa említettett, holott az, mint ill-tékes helyről értesitenek, s egyházmegyei schematismus is igazolja, a Perczel család patronusa.

Halálozás. Közéletünk egy ismert alakja, aizeki Tallán Károly szombaton reggel 4 órakor váratlanul elhunyt. A boldogult városunkban általános tisztelet és kedveltségnek örvendett, több egyletnek, így a hadastyánoknak és a kertész egyletnek fíradhatlan elnöke volt. Temetése imponans részvét mellett hétfőn délután 4 órakor ment végebe s a gyászszertartásnál a társadalom minden osztályából láttunk képviselőket, sőt az 52. gyalogezred parancsnokának előkezségéből a katonai zenekar is teljes díszben kivonult. A boldogult nagy családot hagyott hátra. Béke halmvaira!

A pécsi zeneegylet első kamarai hangversenye vasárnap délután 4 órakor volt a zeneegyleti helyiségben. A műsor 4 számból állott, az első Onslow egy ötöse (op. 39.) volt, melyet 2 hegedűn, 2 mély hegedűn és 1 gordonkán Girardi József, Löhr Vilmos, Urbán József, Oszvald Ferenc és Zoller Nándor adtak elő. A négy tételű zenemű első és negyedik tétele tetszett legjobban s a közreműködők az aratot tapsokat valóban meg is érdemelték. A műsor második darabja két Mendelssohn-féle duett volt „Mily szép az erdő” és „Gyöngyvirág és a virágok.” A két kettőst Borovits Jolánka (Mezzo-soprán) és Kertvélyessy Ilka (soprán) kisasszonyok adták elő meglepő s nem várt precizitással és érzéssel. A harmadik szám Hummel egy triója (op. 12.) volt, melynek tulságo: hozszuságaért természetes szépsége kárpótlott. A zongora rész Andaházy Emma k. a., a hegedűt Löhr Vilmos karmester, a gordonkát Zoller Lándor játszotta. A darab, ugy előadása szünet tetszést aratott. A hangverseny utolsó pontját a női dalárda egy rövidke karéneke képezte, mely után a hangverseny véget ért. A kis helyiséget egészen betöltött distinguált közönség meglegedéssel távozott a hangversenyből, melyen zeneegyletünk életképességének ismét fényes jeleit adta. — Itt megemlékezhettünk azon óhajról is, hogy a zeneegylet szerezze be egy jó zongorát s így elkerülhető lenne az egyes hangversenyek alkalmával szükséges kölcsönzés. E hangversenyhez Höfler ur volt szíves kitűnő zongoráját az egylet rendelkezésére bocsátani.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara 1884. évi márczius hó 21-ik napján (péntek) d. u. 4 órakor saját helyiségében (Anna-utca) 4. sz. I. em.) rendes közülést tart. A napi rend tárgyai: 1. Elnöki előterjesztések. 2. A kamarai iroda jelentése. 3. A földmivéls-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministerium leirata Szomajom községnek vásárengedélyezést iránt való kérelmének véleményezése tárgyában. 4. A zárszámadás megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése, 5. A vasuti bizottság jelentése. 6. Elnöki in-

ditvány az új dohánytözs-adó tárgyában a pénzügyi m. kir. ministeriumhoz intézendő felterjesztés iránt. 7. Az aradi kereskedelmi iparkamara átirata az új szeszdó törvényjavaslat módosítása tárgyában a magas kormányhoz intézett felterjesztésének támogatása iránt. 8. A fővárosi és vidéki kereskedők körének átirata a vasuti bérleti jegyekre fennálló szabályok reformja tekintetében a m. kir. államvasutak igazgatóságához intézett emlékiratának támogatása iránt.

A pénzügyigazgatóság figyelmebe. Már január hóban felszólaltunk az ellen, hogy a helybeli különlegesség dohányárudában a mult év december hóban forgalomba hozott „Bock” féle havanah szivarkák nem kaphatók. — A dolognak utána járva, az igazgatóságnak azt is tudomására hozhatjuk, hogy a különlegeségeket tartó czég mindent elkövet, hogy a közönség ez iránybani kívánalmának eleget tegyen, de a helybeli adóhivatálnál legjobb akarattal sem bír ily fajta szivarkákat kieszközölni, mert állítólag ott azzal utasítják el, hogy e szivarkák a fővárosiaknak valók, nem a vidéki szegény közönségnek is.

Felolvasás. Arányi Dezső színtársulatunk tagja vasárnap folyó hó 23-án délután fél 5 órakor a „Pécsi kereskedelmi önképző és betegsegélyző egylet helyiségeiben (Király-utca 37. szám I. emelet). Vándoroképek a zsinészéletből” cím alatt humorisztikus felolvasást tart. Vendégek szivesen láttatnak. Ezzel az idény, a felolvasási ciklusa berekesztetik.

Közegészségi állapot. Pécs szab. kir. város közegészségi állapota a lefolyt február hóban kedvezőnek jelezhető s viszonyitva az előző havhoz, mely szintén kedvező volt, e hóban ugy a megbetegedések, mint a halálozások száma nem emelkedett. — Meghalt január hóban 68, februárban 67 egyén. Tulnyomók voltak e hóban a légző szervek heveny hurutjai és lobjai, ezeken kívül csuzos bántalmak észleltek gyakrabban. A heveny fertőző kórnekem közül vörheny és ronscoló toroklob néhány esete jelentetett be elég enyhe lefolyással, halálozási eset csakis egyegy fordult elő. A szükséges óvintézkedés pontosan foganatba vétetett.

Kórházi betegforgalom. A helybeli kórházak betegforgalma a lefolyt hóban mérsékelte volt s egybeahasonlitva az előző havi forgalommal, 52 eseteli apadást mutat. Ápolottat az összes gyógyintézetekben január hóban 405, februárban 353 beteg, mely számból a városi kórházra 259, az irgalmasok kórházára 66, a bányatelepi kórházra 28 beteg esik.

Népmozgalmi adatok. Élve született Pécs város területén február hóban összesen 81 gyermek, meghalt pedig 67 egyén. A szülöttek közt volt: nemre nézve 43 fi- és 38 nőnemű; vallásra nézve r. kath. 75, ág. 2, izraelita 4, származásra törvényes 65, törv. telen 16; iker e hóban 4 izben született. Házasságra 59 pár lépett. A meghaltak közt volt nemre nézve 35 fi- és 32 nőnemű; vallásra nézve r. kath. 61, ág. 1, helvét 1, izr. 4. A Lor tekintetere: az élet első évében meghalt 17, az élet 86. évében egy özvegő nő. A 7 éven alol elhalt gyermekek közül orvosi segítségen nem részesült 1, ennek szülői megbűntetését a r.-kapitányi hivatalnál feljelentették.

A kir. ügyészség felügyelete al tartozó börtönökben a rablétszám február hó utolsó napján 200 egyénből állott; ezek között volt előzetesen letartóztatott, vagy vizsgálat alatt 23, felebbezés alatt álló 8, jogszerűleg elítelt 169. Nemre nézve volt 187 fi- és 13 nőnemű. A jogerejűleg elítéltek között egy éven felüli fegyház vagy börtönbüntetésre elítelt 71 egyén van, kik részint betegség, részint az országos fegyházak és kerületi börtönök túltömöttsége miatt el nem szállíthatók. A rablétszám 793 firt 42 krba került, e czimen megértített 222 firt 12 kr. Az egészszégi állapot kielégítő, halálozás nem fordult elő.

Az „Ország-Világ” című szépirodalmi képes lap mióta Degré Világ szerkeszti a lehető irodalmi magasságot érte el. Eddigi számaiban a legkitünőbb és lapok számára ritkán író tudósok írók neveivel találkozunk. Márczius 15-iki tartalma pedig olyan

névsort mutat fel, mely mindenkit meglep. A „tizek” közül, kik Petőfi egykoru jó barátai voltak, ma már csak három él. Jókai, Pálffy és Degre Alajos Mártius 15-én az Ország-Világ hasábjain együtt látjuk neveiket, egy fényes társaságban. A Witkencs és Waidl czék által díszesen kiállított lap tartalma:
 Jókai levele Degre Alajoshoz. — Adalékok a márciusi napok történetéhez. Irányi Dánieltől. — Egy lap keletkezése 1848-ban Pálffy Alberttől. — Márczius 15-én. Koltmány Bartók Lajostól. — Mint lett belőlem konvéd. Podmaniczky Frigyesről. — Degre Alajos barátomnak Irta Klapka György. — Megemlékezés a francia forradalomról az 1848-iki forradalmunk évfordulóján. De Gerardo Antonina. — Képl-t az 1848/49-iki magyar táborból. Degre Alajostól. — A szájhősökhöz. Koltmány Dömény Józseftől. — A Marseillaise és a forradalom. Szepessy Mátyástól. — Szabadság. Koltmány. Lamartine után ford. Kerekes József. — Márcziusi napok Bécsben. Kaszonyi Dánieltől. — Az Ország-Világ vendégei. Erdélyi Gyulától. — Bathányi Kaszmer. Arczképpel. — Török vagy szakad. Regeny. Degre Alajostól. Folytatás. — Fölmentették! Képpel. — A fekete uszár. Anstey F. beszélye. Angból ford. Karlov-

szky Endre. Vége. — Ira Aldrige szerelme. N. A. — A hét története. Irta Camille d'Eprenay. — Alandó rovatok: Irodalom, színház, művészet, kegyelet, hímen, gyásrovat, különféle, rejtvények, napár. A márczius 15-iki ünnepi számából az Ország-Világnak minden fővárosi lap kért egy közleményt, a mi azt az érdeklődés mutatja mit ez a kitünően szerkesztett lap felkeltett. Ajánljuk olvasóinknak.

A Dr. Toldy László (a halhatatlan emlékü Toldy Ferenc fia) által szerkesztett „**Magyar Ifjuság Lapja**” 7-ik száma hazafias tartalommal jelent meg. Ábrányi Emil írt bele szép alkalmi költeményt „Márczius Tizenötödikén” czim alatt. Dr. Toldy László „1848—1849” czikke lelkesítheti valóban az ifjuságot. Sikor Margit elbeszélése „Juliska bűnhődése” szívet nemestől olvassmány. „Iróink arcképcsarnoka” czimú rovatban Dr. Boros Gábor Petőfi életrajzát közli. A jól szerkesztett lapon látszik, hogy valóban a „Magyar Ifjuság Lapja”. A Wilkencs és Waidl czég elismerése méltó kitünő izléssel állítja ki a lapot. A szórakoztató részben gazdag tartalma talányrovat van, a képek méltók a lap kitünő tartalmához. Előfizetési ára egész évre 3 frt.

félévre 1 frt 50 krajczár. Ajánljuk legkitünőbb tanáraink egyike által szerkesztett „Magyar Ifjuság Lapját” a közönség figyelmébe. A kitünő ifjusági közölny Petőfi szobrot hozza mellékletül, a mi emeli a hazafias szemlélt lap értékét. Különösen ajánljuk a szülők figyelmébe.

Hazánk történelmi közölny márczius havi III. füzeté következő igen érdekes tartalommal jelent: Tóth Lőrincz, A két Pázmány. Renyi Rezső. A 64. honvéd zászlóalj. Kovács Lajos: Az 1849. sz. debreczeni pártok és az esti lapok. Szokoly Viktor: Mészáros Lászlár az emigratióban. Dr. Vári Béla: A magyar színeszet történetéhez. Torura Károly: Retlegi György emlékiratai. (1718—1767). — Mátray Arnold: Bosnyakország multja és jelene. Tavirda: magyarországi casinók. Élelmi és házi czikkekre ára 1-45-ban Előfizetési ár: egész évre 6 frt, mely a kiadóhivatalhoz IV. váci utca 1. k. küldendő.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos:
Fekete Mihály.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdetőfélnék külön hokzímével is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra is pontosan válaszolunk, ha a válasza szükséges póstabélyeg beküldeték.

Tőke befektetésre és gyűmölcsöztetésre alkalmas ház a belvárosban előnyös áron megvászerelhető. Értesítést a kiadóhivatal ad.

Szigeti országoton 26-ik számú ház szabad kézből eladó. Bővebb tudósítás a kiadóhivatalban.

Egy jó irással és hibátlan helyesirással bíró fiatal ember másolási vagy más munkát keres, melyet szabad óráiban mérsékelt díjazás mellett otthon végezhetne. A kiadóhivatal ad értesítést.
 530.

Nyolcz hold szantó föld egy tagban, a pécsi határban, a városához közel, a szigeti ország-ut alatt jutányos áron eladó, vagy haszonbérbe vehető. Értesítést a kiadóhivatal ad.
 161

Mária utcában 31-ik számú ház új minőségben szabad kézből naponta eladó. Bővebb tudósítást a kiadóhivatalban.
 534

Egy pincze a belvárosban kiadó. Értesítést kiadóhivatal ad.

H I R D E T É S E K:

1894

1884.

Póthirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Ifj. Engel Adolf pécsi lakos végrehajthatónak Erb Györgyné szül. Schad Margit szederkényi lakos végrehajthatást szenvedő elleni 460 frt 85 kr. s jár. iránti végrehajthatási ügyében 1883/1883. sz. a kibocsájtott árverési hirdetményben a szederkényi 279. sz. telekjákvben foglalt 37 hszsz. 36/32 sorszámú háznak, udvar és kertnek, ugy ehez tartozó 919. hszsz. préházának, valamint Hanfberter nevű fekvőségnek Erb Györgynét illető fele részére 349 frt kikiáltási ár mellett, valamint a szederkényi 32. sz. telekjében foglalt 1136 hszsz. egész fekvőségre 17 frt kikiáltási árban 1884. évi **ápril hó 8-ik napjának d. e. 10 órájára** kitűzött árverés az 1881. évi LX. t. cz. 167. §-a alapján ifju Engel Adolf végrehajtható érdekében és 460 frt 86 kr. tőke követelése s járulékal kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt a pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnak 1884. évi február 29-én tartott üléséből.

Kiadta:

Decleva,

kir. törvényszéki jegyző.

625

1836.

1884.

Bérleti hirdetmény.

Alulírott tanács részéről ezennel köztudomásra hozatik, hogy a város közönsége tulajdonát képező, Pécssett Alsó-Malom-utcában 11. sz. alatt fekvő, ugynevezett Szemányi-féle vízi malom a hozzá tartozó lakás, konyhakert és istálló helyiséggel folyó 1884-ik évi április 1-től számítandó három egymásutáni évre, zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árverés útján folyó évi márczius hó 20-án reggeli 10 órakor, városház épület 2-ik emeleten levő gazdasági tanácsnoki hivatalos helyiségben bérbe adatni fog.

Mindazok tehát, kik a kérdéses malmot bérbe venni szándékoznak, ezntal felhivatnak, hogy az erre vonatkozó zárt ajánlatokat a jelenlegi 500 frt évi bérösszegnek megfelelő 10%-nyi bánatpénzzel és azon kijelentéssel ellátva, hogy a bérleti feltételeket ismerik, legkésőbb folyó hó 19-ik napjának delután 5 órájáig a polgármesteri hivatalban adják be, szóbeli uton árverezni szándékozók pedig, hogy a kitűzött határidőben és helyen ugyancsak az említett bérösszeg 10 százalékával mint bánatpénzzel megjelenni sziveskedjenek.

Végül mihez tartásul megjegyeztetik, hogy a bérletre vonatkozó szerződési feltételek, az árverés megtartásával megbízott Decleva Vilmos 1-ső aljegyző úrnál, a hivatalos órák alatt tudhatók meg.

Kelt Pécssett 1884-ik évi márczius hó 11-én.

Pécs sz. kir. város Tanácsa.

623

DREHER ANTAL-féle

PALACZKSEREK

valódiságuk és hamisítlanságuk jótállása mellett egyedül és

csupán csak

Dietrich és Gottschlig nál

Budapesten,

vagy

DREHER A. serfőzdejében **Kőbányán**

rendelhetők meg.

Megrendeléseknél mindenkor a legjobb minőségű rezervált kiviteli ser jó eszközésbe. Bővebb árjegyzéket bárhova ingyen és bérmentve küldünk.

Ismét eladókat vételökhöz mértén a lehető legnagyobb előnyökben és jutányos árakban részesítünk.

Ez alkalommal bátrak vagyunk egyntal megemlíteni, miszerint mi távolabbi helyekre történt megbízásoknál, a midőn a küldemény hosszú ideig van uton, vagy azon esetben, ha a ser raktárra vétetik s csak lassankint árusítatik el, kívánatra mi

különleges serekkel

szolgálhtunk, melyeket különben csak tengertuli küldeményeknél, hol a szállítás maga 3—4 hót vesz igénybe, használunk.

Mi ezen különleges sereket, melyek erősebb főzetűk, de különösen tartalomdúságuk folytán lényegesen nagyobb költséget okoznak, palackonként csak 1 1/2 krajczárral számítunk drágábban; tartósságuk és tisztaságukért félvé jótállást vállalva. Magától értődik hogy ezen különleges serek a legforróbb időkzokban sem, nem csak nem lesznek zavarosak, hanem eredeti tisztaságukat és zamataikat félvé elmutatják is megtartják.

624

Árverési hirdetemény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. jbiróság m. évi 10627, 10712, 11243, 11077 és f. évi 762, és 1881. számú végzései által öz. Lászl Alajosné, Pauncz Jakab, Freistadt L. C., Kohn Lipót, Rosenzveig Sámuel és Westzfried J. részére Reder A. ellen 1350 frt, 450 frt, 310 frt 81 kr., 235 frt 60 kr., 346 frt 66 kr. és 325 frt 92 kr. tőke s járulékalai erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával le- és felül foglalt és 1185 frt 73 kr-ra becsült kész ruha, szövetek, bolti állványok s bútorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a 11137. sz. 1883. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Pécsen alperes boltjában (Király-utca 28. sz. a.) és folytatólag alperes lakásán Mór-utca 5. sz. a. leendő eszközésére 1884-ik év márczius hó 21-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ingóron becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécsen 1884-ik év márczius hó 9. napján.

Kremmer Ferencz,
kir. bírósági végrehajtó.

626

Varrógépek mindenféle rendszer szerint

kaphatók

OBETKO K.

első pécsi varrógép-kereskedésében Pécsen, városház-épületben.

Singer-gépek 35 frttól 60 frtig

Wheler és Wilson gépek 32 frttól 55 frtig

Howe varrógépek 44 frttól 60 frtig

Kézi gépek 12 frttól 40 frtig.

Ingyen tanítás. — 5 évi jótállás.

Részletfizetések legelőnyösebben rendeztetnek.

Minden egyes géprész külön is kapható.

Igazítások elvállaltatnak.

Előfizetési felhívás a

„MAGYAR HÁZIASSZONY”

háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap, a magyar gazdaasszonyok orsz. egyesületének hivatalos közlönye, III. évfolyamára. Szerkesztik: Csizsér-Ugróczl Ida, Andrea és Vértessy W. József.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 frt. — Fél évre 3 frt. — Negyed évre 1 frt 50 kr. Előfizetések a „Magyar Háziasszony” kiadóhivatalához Budapest, Váci-kört 20. sz. intézendők.

A „Magyar Háziasszony” hetilapból mutatványszámokat bérmentesen küld a kiadóhivatal mindazoknak, kik eziránt hozzá legcélszerűbben levelező lappal fordulnak.

Előfizetések a hó bármely napjától elfogadhatnak.

A „Magyar Háziasszony” kiadó-hivatala

Budapesten, Váci-kört 20. 597

E szaklapnak egyik háztartásból sem szabadna hiányozni, miután utmutatásai mellett több száz forintot lehet a háztartásban megtakarítani.

FIGYELMEZTETÉS!

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s többoldalulag kiténtetett sósorszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyet módosítom s arra kék nyomatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén az egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

Sósorszesz

gyors enyhítést eszközlő:

csúszos szaggatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeség, benuások stb. stb. ellen, Fogtisztító szerül is igen ajánlható, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a fogsust erősíti, és a száj tisztá, szagtalan ízt nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos e szer fejmosásra is, a hajdegek erősítésére, a fejkorpaképződés megakadályozására és annak eltávolítására.

Ára egy nagy üveggel 80 kr.
egy kisebb üveggel 40 kr.

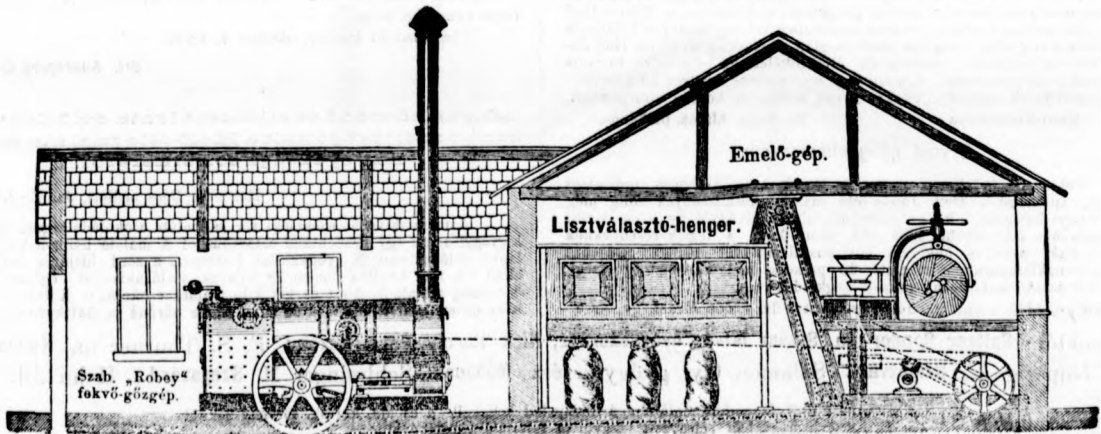
Használati utasítás magyar v. német nyelven bizománysaim névsorával ellátva, minden üveghez ingyen mellékeltek.

BRÁZAY KÁLMÁN
Budapesten, IV. ker. Muzeum körút 23. szám.
Védjegy 319. és 320. szám.

Kapható Pécsen: Muldini Lukács, Neumann M., Trebischer József, Grünwald R., Nick K., Blauhorn I., Simon J., Obetko Zs., Kovácsics K., Kill J., Eiser J., Ottinger G., Reeh Vilmos, Tiglmann A., Klingenberg Jakab, Spitzer Sándor, Böhm Nándor, Böhm C. F., Frankfurter A., Cserei A. uraknál. 618.

Robey & Comp.

Budapesten, Üllői-út 35.

Szabadalmazott „Robey” gőzgép

malmok hajtására a legjobb gép, nem igényel külön alapfalazatot, falazott kéményt, olcsóbb is, felül is mulja a fekvő (stabil) gépet.

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK TÖRLESZTÉSI JELZÁLOG-KÖLCSÖNÖKET

engedélyez

5⁰/₀-os bank-záloglevelekben,

előnyös feltételek mellett és pedig földbirtokra a magyar korona területén, valamint a vidék nagyobb városaiban fekvő bérházakra is.

Ezen üzletre vonatkozó határozmányok kívánatra megküldetnek.

601

Berlin. — Hoff János csász. kir. udvari malátakészítmények gyárosa Bécsben. — Szt.-Pétervár.

**Hoff János-féle
malátakivonat egészségi sör.**

Az általános elgyengülés, mell- és gyomorhajok, sorvadás, vérszegénység s az altesti szervek működései ellen. A legjobbnak, bizonyult erősítő szer üdülőknek mindennemű betegségek után. Ára palackonként 60 kr.

**Hoff János-féle
malátakivonat melliczucorkák.**

Felülmulhatlan a köhögés és elnyákosodás ellen. A számtalan hamisítások végett kék csomagolására és a valódi malátakivonat czucorkák védjegyére (a feltaláló arczképe) kell főleg ügyelni. Kék csomagokban 60, 30, 15 és 10 krral.

A gyógyanyag és az egészséget előmozdító készülékek belföldi egészségügyi kiállításának London 1881. érdem oklevele.

A l á í r á s o k .

O felsége Viktoria angol királyné. — Királyi felsége az edinburgi herceg. — Spenzer a kiállítás elnöke. — John Erie Erichsen, a bizottság elnöke. — Judge Mark H. titkár.

**Hoff János-féle
koncentrált malátakivonat.**

Mell- és tüdőhajok, idült köhögés, hurut és gégefő-hajok ellen. Biztos siker s igen kellemes szer. Palackonként 1 frt 12 kr. és 70 krral is.

**Hoff János-féle
maláta-csokoládé**

Testi- és idegyengeségben szenvedő egyéneknek felettébb tápláló és erősítő. Ez igen kellemes ízű, kiváltképen ott igen ajánlható, hol a kávé élvezete, mint nagyon izgató meg van tiltva. Egy negyed kilós csomag 1.80 kr., 90 és 60 kr. Egy fél kilós csomag 2 frt 40 kr., 1.60 kr. és 1 frt.

Köhögés, rekedtség, mell- és gyomorhajok, erőtlenedés, lesóványodás, emésztési gyengeség ellen a legjobbnak bizonyult erősítő szer bármely betegségből üdülők számára.

58-szor kitüntetve. Alapított 1847-ben.

A valódi maláta kivonat készítménynek feltalálója s egyedüli készítője:

Hoff János csász. kir. udvari szállító urnál, cs. kir. tanácsos.

Európa csaknem minden fejedelmének udvari szállítója. Bécs, I. gyári raklár. Graben, Bräunerstrasse 8. — Gyári helyiség: Grabenhof, Bräunerstrasse 2.

Elismerő nyilatkozatok és megrendelések főbb és a legmagasabb egyéniségek részéről 1882-ben császári ő fensége Károly, Lajos főherceg, Frigyes főherceg, királyi ő fensége a valesi herceg, Ligne herceg, az oldenburgi herceg, a reussi herceg, Ferencz kisasszony királynőnk ő felségének felolvasónője; Mária Valéria hercegnő királyi ő fensége angol nevelőnője, Metternich család Clam-Gallas, Karácsonyi, Batthyány, Rommer, Philippovics tábornagy, gróf Wurmbrandt sat. sat. Ajánlva orvosi tekintélyek által, mint dr. Bamberg, Schrötter, Schnitzler, Granichstätt s számos más által Bécsben.

Öt legújabb gyógyjelentés és köszönetnyilvánítás Bécsből és a vidékről 1883. szeptemberben.

Sok százezeren, kikről már lemondottak, a Hoff J.-féle malátakészít. által (malátakivonat egészségi sör) meg lőnek mentve, egészségüket visszanyerték, annak még ma is örvendenek. (A felüldültek saját szavai.)

Tekint. ur Teljes egy évtől sinlődtem fájdalmas gyomorhurutban és köhögésben, hasztalan volt minden gyógyszer, míg csak az ön kitűnő Hoff János-féle malátakészítményeit nem használtam; néhány hónapja a köhögés tökéletesen megszűnt, étvágyam ismét megjött s egészségem az ön Hoff János-féle malátakivonat egészségi sör által tökéletesen helyreállt. Fogadja meg forróbb köszönetemet. Egyidejűleg egy magyar nyelven irt köszönet-iratot mellékelek, sziveskedjék azt minél szélesebb körben elterjeszteni.

Mező-Kovácsháza

Dr. Nagy Alajos, plébános.

Orvosi gyógyelismervéu.

Tekintetes ur! Van szerencsém önnek azon kellemes tudósítását tehetni, miszerint a Hoff János-féle maláta készítmények eddig még valamennyi betegnél, kik légzőszervi bántalmak, étvágyhiány s emésztési bántalmakban már régebbi idők óta szenvednek a legsikeresebbeknek bizonyultak, miért is felkérem önt, póstai ntánvét mellett „Guschal János urnakBrynben“ cím alatt, 28 palack malátakivonat egészségi sör és 3 zacskó malátacucorkának megküldésére.

Grottau, 1883. szept. 9. Mély tisztelettel Dr. Fröde József, gy. orvo

Kérek postafordultával 60 palack Hoff János-féle jeles maláta kivonat egészségi sört,

Thurnambast kastély, október 4. 1883.

Grf. Auersperg Ervin.

Magas köszönő és elismerő irata du Mont bárónő ő méltóságának a Hoff-féle maláta kivonat egészségi sör sikeréről.

Hietzing, Bécs mellett, Jannár hó.

A malátakivonat egészségi sör és maláta csokoládé engem egészen kigyógyítottak egy bronchiális catarrusból. A maláta bombonoknak csilapító hatásuk van. E gyógymódot folytatom a zord időjárás befolyása ellen s k rem küldjön nekem 28 palack malátakivonat egészségi sört, 5 csomag maláta-bombont és két kiló maláta csokoládét. Kötelező meleg köszönetem mellett maradok du Mont Marie báróné sz Batthyányi grófnő.

Főraktár: Spitzer Sándor fia, Sipócz István gyógyszerész, Nick Károly Pécs. Eszék: F. S. Thurner fia, Kaposvár: Lajpczig A., Szigetvár: Salamon Gy. gyógyszerész, Mohács: Schlesinger M. Szegszárd: Hahn Ad.

Ó V Á S ! Csakis valódi Hoff János-féle maláta gyártmányokat kell kell a cs. kir. keresk. törvényeséknél Ausztria-Magyarországban bejegyzett jeggel (a feltaláló arczképevel.)

Páris. — London. — Budapest. — Crac. Hamburg. — Frankfurt a Majna mellett. — New-York.

Nyomatott Pécsen, a lyc.-nyomdában (Fesztli Károlynál) 1884.